

Előfizetési árak:

Egész évre . . . 8 Kor.
Fél évre . . . 4 "
Negyedévre . . . 2 "
Egyes szám ára 20 fill.

Előfizetési díjak a kiadó-
hivatalba küldendőek.

BUDAFOK ÉS VIDÉKE

Hirdetési díjak:

Egész oldal . . . 32 Kor.
Fél oldal . . . 18 "
Negyed oldal . . . 10 "
Nyolczad oldal . . . 6 "
Tizenhatod oldal . . . 3 "
Nyilttér sora 60 fill.

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI ÉS VEGYESTARTALMU LAP.

Megjelenik minden hó 4 vasárnapján.

Felelős szerkesztő: KLÉGER BÉLA.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budafok, Fő-utca 119. szám.

Márczius 15.

Márczius tizenöt Ez a két szó lelkünk mélyére hat s megdobogtatja szívünk!

Még tél van, de e napon úgy érezzük, hogy az ujjáébredés, az új életet adó tavasz enyhe szellője jótékony melegével lengi át egész valónk.

E napon igenis hevesebben dobog szívünk és pedig kétszeresen, mert a mellett, hogy az alvó természet ébredésében gyönyörködünk, ünneplő ruhát öltve, lelkesedve ünneplésre gyülekezünk, — ünnepljük nemzeti legnagyobb büszkeségünk, szabadságunk újjászületése napját.

Szabadság, testvériség, egyenlőség, ezt hirdeti ezernyolczszáznegyvennyolcz márczius tizenötödike mindnyájunknak, kik e hazában élünk, beszéljük bár akármilyen nyelven. Márczius tizenötödike tehát mindnyájunk ünnepe, mert kijelölte számunkra a boldogulás útját, a melyen haladva, kart karba öltve, egymást megértve, soha el nem tévedhetünk.

Márczius tizenötödike nemzetünk új esztendeje, mert fordulópontot képez nemzeti életünkben, a mely napon a márcziusi szellő langyos esők-

jaira dermedtségünkől felébredtünk és a szabadság szent érzetétől áthatva, a testvériség és egyenlőség zászlaját fennen lobogtattuk.

Ünnepeljünk tehát e napon együttesen!

Ne kérdezzük, hogy ki milyen nyelven beszél, ne nézzük azt, hogy ki milyen nemzetiségű és vallásu, mindezeknek nem szabad számításba jönni, mert hisz' valamennyien egyformán fiai vagyunk e hazának, s a kiknek egyformán kötelességük, hogy e drága hazához minden időben, jó és balsorsban hűek maradjanak.

Együtt kell, hogy ünnepeljen velünk még az is, a ki az édes hazánk nyelvét csak alig beszéli; ez ne képezzen akadályt egyáltalán annál, a ki lélekben magyar. Hiszen éppen e járás községeinek és ezek között Budafok községnek német ajku lakossága számtalan esetben tett tanubizonytságot arról, hogy hazafiságához a kétségnek még csak az árnyéka sem férhet. Hazafisága megnyilatkozott nem egy kulturális intézmény létesítése alkalmával. Azok, kik ily hazafiui erényekkel rendelkeznek, kell, hogy megragadják az alkalmat, hogy a nemzet szabadság ünnepén összegyülekezzenek s testvéri szeretettel fogadják szózatunkat. — Fohászkodjunk mindnyá-

jan a magyarok istenéhez, hogy e sokat hányatott nemzetet soha el ne hagyja!

Hiszem, hogy mindenki, a kinek ereiben a haza és a szabadság iránti szeretet heve lüktet, sietni fog ünnepelni, hogy igazi ragaszkodással és dicsőséggel emlékezzék meg azon kiváló nagyjainkról, kik 1848. márczius tizenötödikén a szabadságért sikra szálltak. Nem is lehet ez másképp, ha nagy nevű elődeinkhez méltók akarunk lenni.

Mutassuk meg, hogy keblünkben az igazi önzetlen hazaszeretet lángja lobog, a mit onnét — jöjjünk bár akármilyen körülmények közé is — semmi földi hatalom kioltani nem lesz képes.

Nyilatkozzék meg és lángoljon a szabadság csipkebokra közöttünk oly hévvel, mint a minővel azt azon a nevezetes márczius tizenötödikén a lelkesedő és szabadság után vágyódó nemes ifjuság lánggra lobbantotta.

Követendő például fog szolgálni ez gyermekeinknek, mert látni fogják, hogy mennyire tudjuk tisztelni és becsülni azokat, kik a multban édes hazánk szabadságáért lelkesedéssel, mondhatom önmegtadással küzdöttek.

Azért hát ne maradjunk tétlenek, hanem tartsunk ünnepet márczius ti-

A „Budafok és Vidéke“ tárczája.

Rád gondolok! . . .

Lekötte tart a napi munka,
Elég — hál' Isten — a dolog,
A toll míg szerzeg, szánt serényen,
Még akkor is rád gondolok . . .
Rád gondolok! . . .

Ha este megpihenni térek,
Ringatnak édes lány dalok,
Az álom csak kerülget engem,
Mert akkor is rád gondolok . . .
Rád gondolok! . . .

Találkozom „Ő“ véle néha,
Felette nyájas, nem dohog,
Szívem látásán nem fog lángot,
Hisz akkor is rád gondolok . . .
Rád gondolok! . . .

Jenőffy.

Fény és árny.

Dübörög a koesi,
Száguld a villámos,
Akáresak egy Babel, zajos
A nagy világváros.

Hömpölyög a sok nép
A szürke aszfalton;
Mutogatja toaletjtét,
Sok szép uri asszony.

De a templom mögött
Csak kevesen járnak.
Ottan bénák nyomorékok
Alamizsnát vértnek.

. Dübörög a koesi,
Száguld a villámos
De sok nyomort rejt magában
A nagy világváros

Bródy Aladár.

Lili naplója.

Irtá: Hegedűs Zsigmond.

1888. márczius 1.

Tizenöt éves vagyok.

A bácsi lepelt meg ezzel a kis könyvecskével, ide írom ezentúl gondolataimat és a fontosabb eseményeket.

Két évvel ezelőtt lettem szerelmes egy gymnazistába — Sándorba. Oh, milyen boldog voltam, mikor Sándor mindennap megvárt az iskolánk előtt s aztán együtt mentünk haza. De ez csak egy évig tartott, mert a mult évben besorozták Géza unokabátyámat katonának és én ő — belé lettem szerelmes — a fess huszáronkéntesbe. Most már hadnagy és én még jobban szeretem.

Ma is szép virágessokkal kedveskedett s délutánra bejelentette látogatását. — Alig győzöm várni, oly hosszúnak tetszik az idő — s mégis — Istenem — azt sem tudom mivel fogadom, — mit mondok neki. Csak már ő tenne vallomást, csak már kimondaná azt a

szót, hogy „szeretem.“ — Lehet-e a szerelemnél boldogabb érzés a világon?

1891. május 5.

Három évvel később.

Sokat változott a világ. Gézát áthelyezték Bukovinába s már nem is vagyok szerelmes belé; szívemet teljesen lefoglalta Viktor. Hogy kiesoda, miesoda Viktor? — minden — valóságos ezermester, mindenhez ért a világon. Jogügyi dolgokban tekintély, az irodalom bármely ágát ismeri és kultiválja a színelőadások, bálók, versenyek főrendezője, remekül vív, kitűnően tornász — szóval mindenben beavatott — és . . . és . . . örültem szerelmes belém. Igen — ezt mondta s nem hallgatta el gyáván, mint Sándor és nem mondta oly halkán, mint Géza, hanem nyiltan, őszintén — minden teketória nélkül. — És én — Istenem — mit is mondhattam volna? — Bevallottam, hogy viszont szeretem.

1893. augusztus 10.

Menyasszony vagyok.

Megkérte kezemet Ferencz úr, a tanárom. Igen a tanár úr választott feleségül — ő, kihez soh' sem éreztem egy csepp vonalmat sem. De megkellett tennem — bosszúból; Viktoron kellett bosszút állanom. Hogy miért? — alig tudom leírni. Csapodár, hűtelen lett hozzám a nyomorult. Oh! hiába tagadta — észrevettem; megéreztem azt én mindjárt. — Kezdetben ritkábban jött; majd hetenkint csak egyszer. — Egyszer, mikor úgy, — de úgy — vártam, remegve, boldog izgatottsággal. — Csak egyszer jött, s akkor is alig töltött egy félóráskat nálam — s elsieltett s ott hagyott engem egyedül, küzdve a kétségbeeséssel — az örülettel. Aztán — bár

zenőtödikén Budafokon is, ne hogy bárki is a költő eme szavait alkalmazhassa reánk: „Tétlen aki áll, vagy elmárad, vagy eltiportatik.“

Tehát talpra magyar!

Hegedűs Sándor.

Ifjuságunk nevelése.

A közegészségügy terén néhány év óta nagy haladás történt, mivel úgy egyesek, mint az intéző körök oda működtek, hogy a szájalmas és elszomorító kép megváltozzék.

Azonban ami történt, inkább csak a külső tisztaságra, a rendre és egyéb helyes cselekvésekre és szokásokra vonatkozik.

Ne ringassuk tehát magunkat azon hitben, hogy e téren nincs már tenni valónk! Igen téves és helytelen felfogás. Oda kell törekednünk, hogy az egészségügyi állapotokat javítsuk fejlesszük s tökéletesbítsük, meg kell szilárd kezével ragadnunk az eszközöket, hogy egészségünknek állandóságát biztosítsuk, vagy hogy tudjunk a veszélynek ellentállani, avagy ha baj ért bennünket, legyen elég erőnk azt elviselni.

Mindezekre azonban csak akkor leszünk képesek, ha erősek, edzettek vagyunk, Valamint az erős tőlg, sokáig képes a viharral dacolni, azonképen kell az embert is nevelés által odafejlesztetni, hogy az egészsége ellen néha-néha fellépő támadásoknak tudjon ellenállani.

Felette fontos és az egész világ népére nézve kihatással van a népek egészsége, a mi legnagyobb részben az emberek erős voltától függ. Sőt nem mondunk nagyot, ha azt állítjuk, hogy az emberi boldogság az egészségben rejlik.

Igy állván a dolog, mindenkinek, de különösen az intézőknek odahatni kötelességük, hogy a nép erős és edzett legyen. Hogy ezt elérhessük, az ifju nemzedéket kell erőssé és edzetté tenni, a mi helyes, észszerű nevelés által érhető el. Kiváltképp manapság, a mikor már erősen szembe tűnik, hogy elpuhultak vagyunk, hogy fajunk sokat veszített régi dicsőségéből, gondolkozunk kell a faj erősítésén és meg kell ragadnunk azon eszközöket, melyek rendelkezésünkre állanak, hogy testünket erősítsük és edzetté tegyük. Ily eszköz a játék.

Közoktatásügyi miniszterünk annak idején az ifjuság helyes és céltudatos nevelését felfogta, bevitte a játékot az iskolába és azt nem mellé, hanem föltette helyezte a tornának. És méltán, mert bár játékon van hat a test fejlődésére a tornázás, de még se oly mértékben, mint a játék. A tornázásnál hol egyik, hol má-

sik testrészt működik, míg ellenben a játéknál legtöbbször az egész izomrendszer jön működésbe, azért hatása sokkal nagyobb és egészségesebb. A lélek működésére játékon van hat a játék, mert felvidítja azt és rögtön elhatározások folytán az akarat erősödik. A kedély szabadon csapong, a lélek üde, tiszta, derült lesz és az ifjun nem láthatók a koravétség — a mi manapság igen gyakori — tünetei.

Ha a játéknak az iskolában kellő helyet biztosítunk, akkor rövid idő múlva az iskola úgy külsőleg, mint belsőleg más képet fog mutatni.

Valóban elszomorító jelenség az, midőn az ember végig tekint az ifjuságon és látja azokat az elsatnyult, fejletlen testeket, halálsápadt arczokat, álmos, bágyadt, mintegy lélek nélküli szemeket. És mindez azért van, mert ifjaink úgy, mint leányaink teljesen elhanyagolták az ifjuság játékeit.

A mai ifjak szabad idejüket pipa és cigarettá füst mellett töltik el, kávéházba járnak, ott a fojtó, rossz, bűzhódott légkörben magukba szívják mindazt, a mi ártalmas, nem jó és az erkölestelenség felé vezet, ahelyett, hogy künn, a szabadban mozognának, játszanának, a tiszta levegőt belehelvén, a lélek frissességét, a kedély hamisítatlanságát megtartván. Ifjaink, ha csak kibújtak a rövid nadrágból, azt vélik, hogy az övéké az egész mindenség, méltóságukon alul esik, ha labdáznak, futkároznak vagy egyéb játékkal töltik el az időt, hogy ezáltal újabb lelki erőt, mint testi erőt gyűjtenének a további szellemi foglalkozáshoz.

Bezzeg be másként van ez a külföldön, pl. Londonban, hol milliókat áldoznak játszótérre, és bizony még a felnőttek sem idegenkednek a testi lelki épséget biztosító játéktól.

Mi még messze vagyunk ettől; egyelőre beérjük azzal, ha az iskolákban szorgalmasan kultiválják a játékot, a mi pedig ezenkívül esik — t. i. a játszószerkezet létesítése, — bizunk az illetékes körök lojalitásában, hogy a terv, nem marad meg tervnek, hanem minden eszközt magragadvá, hazafias buzgalomtól áthatva, megvalósítják ezt a felette fontos és messze kiható dolgot.

Előfizetési felhívás!

Lapunk inná a harmadik évnegyedbe lépett. — Tisztelt olvasóink eddig megjelent számainkból azt hisszük, meggyőződést szerzhettek arról, hogy első számunkban kifejtett programunkhoz hívek maradtunk.

Ugyanis lapunk megjelenésekor kijelentettük, hogy lapunk mindenkor és minden időben tisztán a közügyet fogja szolgálni s azt soha nem engedjük meg, hogy személyes érdekek

előretolásával, az igazi céljától bármikor eltereltessek!

A nagyérdemű, mivelődést pártoló közönséghez fordulunk tehát bizalommal, mint oly tényezőhöz, melynek pártfogása nélkül egy lap már születése alkalmával a megsemmisülés örvényébe hull.

Lapunk fennállása csak akkor lesz biztosítható, ha a nagyérdemű közönség részéről anyagi támogatásban részesülünk, a mi hogy elnyerünk — lapunk jelzett iránya alapján — bátran merjük reményleni.

Az előfizetési ár oly csekély hogy lapunkat — bármily szerény anyagi viszonyok közt élő polgár — minden nagyobb anyagi áldozat nélkül megszerezheti.

A „Budafok és Vidéke“ előfizetési ára:

Egész évre 8 korona.
Fél évre 4 korona.
Negyed évre 2 korona.

Egyes szám ára 20 fillér.

Kérjük azon t előfizetőinket, kik az előfizetési díjjal hátralekban vannak, hogy azt mielőbb beküldeni sziveskedjenek, hogy a lap szétküldésében fennakadály ne történjék.

Az előfizetési díjak a kiadóhivatalba küldendők.

H I R E K.

— Budafok község képviselőtestülete f. hó 6-án közgyűlést tartott, a melyen többek között tárgyalás alá került a budafoki vendéglősök abbéli kérelme, hogy a község képviselőtestülete illetékes helyen tegyen előterjesztést az iránt, hogy a vármegye törvényhatósága által a közel múltban kiadott szabályrendelet, — mely szerint ünnep és vasárnapokon az istentisztelet alatt a vendéglők zárva, tartandók — Budafok községre nézve helyeztessék ha ályon kívül. Kérelmüket azzal indokolják, hogy Budafok a főváros közönségének kiránduló helyei közé tartozván, a fővárosiak éppen ünnepnapokon keresik fel községünket. Ha a szabályrendelet Budafokon is végrehajtatik, úgy sokszor meg fog történni az az eset, hogy kedvezőtlen idő esetén is kénytelenek lesznek a vendéglősök az istentisztelet megkezdésekor a publikumot az utcára kizavarni. — A közgyűlés a vendéglősök kérelmét indokainál fogva helyeslőleg tudomásul vette és elhatározta, hogy a törvényhatósághoz előterjesztést fog tenni, hogy az említett szabályrendelet Budafokon ne hajtasék végre, már csak azért is, hogy a kiránduló közönség a fentemlített esetleges kellemetlen-ségektől megóvassék. A közgyűlés Endresz Márton indítványára elhatározta, hogy a háza-

el sem következett volna; — egy csunya téli napon bevallotta, hogy sajnálja nagyon de Tudom, tudom, válaszoltam neki, hidegséget erőszakolva, — ön uram fel van mentve adott szava alól! Kezemet nyujtottam, ő megcsókolta forrón — utoljára, s elment. Én pedig keserves zokogásba törtem ki. Ép az nap kérdezte meg tőlem a tanár úr, hogy hajlandó vagyok-e felesége lenni? És én, áthatva a bosszú édes gondolatától, rámondtam az — igent.

*

És ma, — ma boldog menyasszony vagyok. Boldog?! . . . Legalább mutatnom kell; eltagadom azt a fájó érzést, mely szívemet hasogatja. — Oh, ha Viktor eljönne most, — most mikor még nem késő s így szólna hozzám: — „Lilike bocsásson meg, tévedtem, csalódtam, én kegyedbe vagyok szerelmes, csak kegyedbe“ — oh, mily szívesen borulnék a vállára s mondanám neki: — „Itt vagyok — a magáé, — a tied! . . .“

*

Értem jönnek, hallom a lépteiket. Készüljünk a boldog útra — a templomba.

*

1898. október 22.

Most már megvagyok elégedve sorsommal.

Csak most tudom, hogy mily rosszak a férfiak. Ide jár hozzánk valamennyi régi ismerősöm és — édes Istenem, — hogy néznek ki? Sándor tanító egyszerű, kopott, kis tanítócska valamely külvárosi iskolában. Örökké panaszkodik — „milyen bajos az élet“ — „milyen szomorú a lét.“ — Géza, az egykori fess huszáronkéntes, kapitány, elhízott, vastag kapitány, kinek egész alakján, viselkedésén meglátszik, hogy durva az alája rendelt katonákkal. Csü-

nya a szavajárása, ellenszenves a modora. — Istenem, ha meggondolom, hogy ebbe voltam én szerelmes és most talán ez a goromba hústömeg lenne a férjem. — Hálát adok neked Istenem. — És Viktor? . . . az ezermester? — Istenem mint egy aggyastyán. Csak 33 éves, és azt hinnéd — hetven. Hjah, a vig, könnyelmű élet, megköveteli bérét Ó is gyakori vendégünk, udvarolni szokott erősen — még erősebben, mint egykor, — de én . . . mondhatom teljesen kiábrándultam belőle. Másról talán beszélni sem tud, mint a szép orpheumi énekesnőkről, pedig, ha tudná, mily kevésbé érdekelnek azok engem.

*

A férjem pedig — már nem oly komoly, mint egykor. Különösen mióta két szép gyermekünk van, — egy szőszke leány és egy fekete fiú. Az egyik reám, a másik apjára üt. — A harmadik pedig — Isten tudja — talán mindkettőnkre fog hasonlítani. Most mindennap három-négyszer is hazajön — megkérdi, hogy vagyok? mit csinálók? — százszor is el kell mondanom hogylétemet. S mindig hoz magával valamit, Kugler bombont, indiaibert, tortát — persze könnyű dolgokat, mert ő már tudja.

*

Egy kéréssem van hozzád, óh Istenem! — Engedd, hogy mindig ily boldog legyek, az én — családi otthonom.

Színész-élet.

I.

Egyszerű segéd színész volt Nagylaky Ferencz, egy kis vidéki társulatnál. A negyven éves tulhaladta már és őszülő haja is az ifju-

ság elmúlását jelképezte. Nagy családot kellett szerény fizetéséből eltartania s nagy nyomorban élt. Felesége egykor híres színésznő volt a vidéken, ki mint kedvelt és díszített primadonna játszott a vidék nagyobb színházain, sőt egy-néhányszor a fővárosban is vendégszerpelt nagy sikerrel. Sokat játszott és sok pénzt keresett hangjával s férjével igen rendes, szolid életet folytatott. Egy este azonban meghűtötte magát; a színház forró gőzéből kiment az udvarra és a hirtelen levegőváltozás megártott neki. Bár ezt mindjárt megérezte, könnyelmű természeténél fogva, nagy megerőltetéssel végig játszotta a szerepét. A baj pedig elmergesedett, torok gyuladást kapott, ehez még egyéb bajok is járultak s hónapokig nem hagyhatta el az ágyat. Az orvosi tudománynak végre sikerült őt az életnek visszaadni, hangját azonban elvesztette.

Nem is léphetett föl többé. A fényes lakás, jó életmód, taps, babér, mind csak az elmúlt idők emléke lett. Azután egyik baj a másikat érte s házukból sohasem távozott a szükség.

Most is nagy a szomorúság a szegény családban. A legkisebb fiú az anya szemefénye, beteg, nagyon beteg s az orvos véleménye szerint nehezen éri el a reggelt. Az apa pedig a színházban van, azalatt míg az anya a halálkó mellett virraszt. Ott nevet vígan, hangosan, pedig úgy fáj a szive és szemei könnyüvel befutottak. Hja, a kötelesség az első, a gond, az élet fentartása a második. S játszik a szegény öreg, mosolyog, nevet, hogy majd a szive megreped, de ha nem látják, szétmorzsolja azt a toladó könyűt, mely akarva, nem akarva előfut szeméből.

II.

Elmult esti tíz óra, az előadásnak vége.

lás korlátozása ezéjából szabályrendeletet alkot, melynek megszerkesztésével az előljáróságot bízta meg. A közgyűlés még az üresedésben levő két segédjegyzői állást töltötte be. Több kisebb tárgy elintézése után a közgyűlés véget ért.

— **A „Budafoki társas- és olvasókör”** f. hó 13-án, kedden este 7 $\frac{1}{2}$ órakor a társaskör helyiségében társasvaesorát rendez, melyre a kör tagjai (család nélkül) hivatalosak. — Ugyane hó 24-én a kör a Wagner-féle helyiségekben tombolával egybekötött társasvaesorát és táncestélyt rendez tagjai számára. Tekintve, hogy a kör az utóbbi időben a budafoki társasélet fellendítésére annyi igyekezetet tanusít, remélhető, hogy a közönség az estély sikerének emeléséhez hozzá fog járulni a tombolához szükségelt ajándéktárgyak küldésével. A tombola tárgyak átvételének helye és ideje a hét folyamán szétküldött felhívásokból lesz megtudható.

— **Helyreigazítás.** Mult heti tudósításunkban a tréfás farsangi estélyen megjelentek névsorából tévedésből kimaradt: Klein Hermanné úrhölgy és Faber kisasszony neve.

— **Eljegyzés.** Miltényi Ernő magyar államasuti hivatalnok Budapestről f. hó 5-én jegyet váltott Brandner Janka kisasszonnyal Budafokon. — Gratulálunk!

— **A budafoki ipartestület** márcz. hó 7-én előljárósági ülést tartott, a mely alkalommal a volt pénztárnoknak a pénztárra vonatkozó leszámolását tudomásul vette és a felmentvényt neki megadta, egyúttal az új pénztárnok a pénztárt átvette. Az előljáróság még a hivatalos órákat állapította meg és pedig a következőleg: hétköznapon szerdán d. u. 5—7-ig vasárnapokon d. e. 9—12 óráig. — A tanoncz iskolát ellenőrző bizottságba a következők választottak meg: Wrbenzky Rezső, Finszter Károly, Steinsits Antal, Kochmann Géza, Weinhammer Antal és Király Sándor.

— **Perényi Endre,** kit Budafok község képviselőtestülete f. hó 6-án segédjegyzővé választott, f. hó 8-án állását elfoglalta.

— **Gyászrovat.** Id. Singhoffer Ágoston halásmester, budafoki háztulajdonos f. hó 9-én, 60 éves korában Budapesten meghalt. Temetése f. hó 11-én lesz.

— **Halálozás.** Forgács Károly járási írnok, lapunk levelezője, mint mély részvétellel értesülünk f. hó 7-én, d. u. 4 órakor életének 34-ik évében Bián elhunyt. Temetése f. hó 9-én volt.

— **Tizparancsolat.** Egy nyomdász szaklap a következő szabályokat ajánlja a vidéki levelezők figyelmébe, melyeket azonban a helyi bál tudósítók és mindenféle egyetek titkárainak is meg kell szivlelniök. 1. parancsolat. A papírosnak csak egyik oldalára írj, mivel a szedők számára a kéziratot gyakran szét kell vagdalni. 2. Tisztán és világosan írj, különösen vigyázz

Ki vendéglőbe, ki kávéházba megy. Ismerősök, jóbarátok összejönnek, mulatnak, szórakoznak a farsztók előadás után. Csak Nagylaky nem megy vendéglőbe, csak őt nem látni ismerősök között, neki nincsenek jóbarátai, egyenesen hazafelé siet. Hármat is lépne egyszerre, úgy szeretne már otthon lenni, pedig még messze van, egészen kint lakik a város végén.

Végre hazaér Benyit a szobába, szomorúkép fogadja. Az egyetlen összeesett ágyban fekszik a kis gyermek — holtan. Meghalt, mialatt az apja a színházban nevetett, jökedvüen ugrált, tánczolt s a szegény anyának sem volt senkije, a kivel értesíthette volna a férjét. Nagylaky ingadozó léptekkel megy az ágyhoz, mely fölött egyetlen gyertyaszáll világítja a kis holttest sápadt arcocskáját. Az ágy előtt térdel az anya, szeméi beesttek, arca elesufult, ránczosodott s a mikor ott fekszik a földön, senkiséme ösmerné meg benne az egykori híres szépséget.

A színész sóhajtva néz körül a szobában. Szemében könnyek tolnak. Elfordítja a fejét, hogy ne lássa a kunyhó nyomorúságos berendezését.

És előveszik a régi emlékek és eszébe jutnak az elmúlt idők, a gyermek évek, mikor mint gazdag család egyetlen fia nevelkedett jólétben. És szövi tovább gondolatait. Eszébe jut, hogy egy tüneményeszerű nőbe lett szerelmes, egy színésznőbe, kinek kedvéért elhagyta a szülői házat, és lett belőle komédiás. S a mikor visszagondol a jólétre, a boldogságra és a saját nyomorúságait látja maga előtt, eltelve a nagy fájdalomtól ráborul az ágyra, a kis tetemre és sir, zokog keservesen.

Gergely Kálmán.

a tulajdonnevekre és idegen nyelvbéli szókra, mert nincs jogod a szerkesztő és a szedő idejét elrabolni, azt követelvéni tőlük, hogy irkafirkádat betűzessék. 3. A mikroszkopikus betűtől óvakodjál, mivelhogy a szedő a kéziratot legalább fél méter távolságról kénytelen olvasni s a szerkesztőnek gyakran kell változtatni soraidon. 4. Ne kezd az írást egészen a lap felső szélén, mivel a szerkesztő gyakran kénytelen a cikkek címét megváltoztatni, vagy ha nincs — a mit legjobban szeret — újat kell írni, s azon kívül arra is kell hely, hogy a szedő számára való utasításait oda írhasssa. 5. A kéziratokat soha se esavard össze hengerbe, mert e miatt mindenki, a ki hozzá nyul, dühbe jön, a szerkesztő úgy, mint a szedő és a korrektor. 6. Nevedet és lakásodat pontosan írd a levél alá, mert csak ez nyújt garanciát hitelre méltó voltodról. Ha álnevet, vagy valami jegyet akarsz czikked alá írni, azért nevedet is írt oda a szerkesztő számára. E hat parancsolathoz az „Ujpesti Közlöny” lapársunk — a mit mi is elfogadunk — még hozzáteszi a következőket: 7. A tudósítást ne kezd Ádám és Éván, mert a batyubál vagy műkedvelői előadás keretébe nem fér bele a világtörténelem. 8. Az orthographia és a nyelvtan elveinek ne izenj háhorut, mert a kutyafésülés kellemesebb foglalkozás, mint egy rossz fogalmazású cikket javítani. 9. Porzót a kéziratra ne önts, mert a legbárányabb türelmű szerkesztő is tigrissé lesz, mikor cikketet javítgatván, pennája ága közé megy a homokszem. 10. A tudósítást az nap írd meg melyen az illető esemény megtörtént, mert másnap, vagy 10 esztendő múlva — már egyformán késő.

— **Szólóvesszők előadása.** A budafoki mintaszerűen kezelt községi szőlőtelepen szőlőajtványok és kítőnő amerikai alanyok kerülnek előadás alá. Ugyanott a legnemesebb fajta, gyümölesfa esemetők is beszerezhetők.

— **A lóosztályozás,** melyet a lóavató bizottság közbenjöttével három évenként szoktak megtartani, a folyó évben a járás területén a következő sorrendben és napokon fog megtartani: Márczius 9-én d. e. 8 órakor Bián, márczius 10-én d. e. 8 órakor Budaeörsön, d. u. 2 órakor Törökbálinton, márczius 12-én d. e. 8 órakor Budafokon, d. u. 2 órakor Nagy-Tétényben, márczius 13-án d. e. 8 órakor Perbálon, márczius 14-én d. e. 8 órakor Pátyon, d. u. 2 órakor Budakeszen, márczius 15-én d. e. 8 órakor Zsámbékon, d. u. 2 órakor pedig Tök községben. Figyelmeztetjük a lótulajdonosokat, hogy lovaikat a jelzett időben pontosan elővezetessék, nehogy esetleges mulasztásukból kellemetlenségük származzék.

— **Szőlős gazdák figyelmébe.** Figyelmeztetjük szőlős gazdáinkat, hogy az őszi idényre szénkének szükségletüket már most jegyeztessék elő a budafoki állami szénkének raktár kezelésénél, nehogy az előző évekhez hasonló esetek ismétlődjenek, a mikor is összel a nagy számban jelenkező igényeit a kezeléség nem volt képes kielégíteni és pedig csakis azért, mert szükségleteiket nem jegyeztették elő idejekorán.

— **Az I. Budafoki betegsegélyző és jótékonyági egyesület** febr. hó 10-én tartott alakulóünnepélye alkalmával a következő urak voltak szívesek felülfizetni: Dr. Berrár Gyula, Brückner József, Dier Gyula 10—10 korona, Abel József 5 korona. Ifj. Hagenmacher Henrik, Böhm Albin, Rothstok Károly, Hellinger János, Bleicher Márton szállodás, Eberhardt Antal, Endresz Márton, id. Hantzmann Jakab, Weber Erasmus 4—4 korona. Weisz Emil, Hantzmann Ferenc szatócs 3—3 korona, Heinrich János, Gruber Richárd, Leimdörfer Lipót 2—2 korona 40—40 fillér. Bleicher Ferenc kútmester, Frank Antal, Jahner Lipót, Neer Jakab, Frank György, Steinhart Izsó, Nikolett Antal, Weisz Lipót, Ifj. Ullrich János, 2—2 korona. Hornisch György, Handl György, Hantzmann István 1—1 korona 60—60 fillér. Franz Lipót, Szűcs Károly, Weinhammer Antal, Steinsics Antal, König István, Schauer József, id. Koch József, Meichl István, Föglein János, Tirezka Klementin, Breuer Rozália, N. N. 1—1 korona. Hantzmann Ferenc Koch, Winzheim Károly fuvaros, Hafner Fülöp 60—60 fillér. Lichtenberger Ferenc, Koch Vilmos 40—40 fillér. Összesen 121 korona és 60 fillér. Mely felülfizetésért a választmány ez uton fejezi ki hálás köszönetét a nemes adakozóknak. Tek. Varga József igazgató úrnak amiért a táncztermet e mulatságra villamosvilágítással ingyen ellátatni kegyes volt, a választmány az összes tagok nevében szinte öszinte köszönetet szavazott meg.

— **A férj merénylete.** Weingerl Ferenc egy korhely, iszákos budafoki kőműves, három évi házasság után elhagyta a feleségét és gyermekét egy másik nőért, a kibe szerelmes lett. A mikor azonban részeg volt, s ez sűrűn megtörtént vele, gyöngéd vágyakozás fogta el gyermeke után. Ittas fővel nem egyszer beállított elhagyott feleségéhez s követelte a gyermeket. Egyszer aztán az asszonyt, a ki édesanyjánál lakott, elhagyta a türelme s megmondta korhely urának:

— Ha még egyszer beteszi a lábát ide, kidobatom!

Weingerl ezért bosszút esküdött s a mult év június havában egy este kölesönként egyik ismerősétől egy pisztolyt, odament az anyósa házához s háromszor belőtt az ablakon, abban az irányban, a hol feleségének az ágya állott. Szerencsére az asszony akkor éjjel nem a saját ágyában, hanem az anyja mellett aludt. Ennek tulajdonítható, hogy a lövések nem tálltak. A pestvidéki törvényszék szándékos emberölés kísérletének a büntetésében mondotta ki Weingerl bűnösnek s azért egy évi börtönre ítélte. A királyi tábla ma délben foglalkozott az ügygyel és Dessewffy Marezel bíró előadásában helybenhagyta az elsőbíróóság ítéletét, azzal a megjegyzéssel, hogy a büntetésből öt hónapot kitöltöttnek vesz.

— **A biai hitelszövekezet** újból kitűzött közgyűlést e hó 11-én d. u. 3 órakor tartja. A mult alkalommal két párta szakadt tagok vezérfőfiai között e hó 5-én béke tárgyalások jöttek létre, minek folytán remélhető, hogy a közgyűlés szép rendben fog lefolyni. A beadott indítványhoz az igazgatóság pártoló és mindenkit kielégítő véleménye fog esatoltatni. Megmutatják ezáltal a biaiak, hogy nemcsak háborut, de békeséget is tudnak a közügy érdekében csinálni.

A budafoki villamosági részvénytársaságtól.

Értesítés.

Szíves tudomás vétel és mihez tartás végett van szerencsénk értesíteni a t. ez. közönséget, hogy a magán feleknél teljesítendő szerelési és javítási, valamint minden egyéb magán berendezésre vonatkozó összes fenntartási munkálatokat Süss H. és társa budapesti villamosági berendezési cégére ruháztuk át, mely cégnek Budafokon felállítandó fiókja működését a legközelebbi napokban már megkezdí. Jelzett cég üzlethelyisége egyelőre budafoki irodahelyiségünkben lesz.

Tisztelettel
az igazgatóság.

Felhívás!

Mai napság mindenki iparkodik gazdaságát akként berendezni, hogy abból lehető legnagyobb megengedhető tisztességes hasznot huzzon; csak a magyar gazdák hagyták eddig figyelmen kívül ezen szabályt, és az Istentől megáldott magyar termőföldön a gazdaságból nem hogy hasznot huzzának, hanem ugyszólván csak tengődnek és a föld kerekességén lévő minden más üzletágot vezetők által magukat kizsákmányolni hagyják. Miért van ez? Hát csak azért, mivel a magyar gazda bizalmatlan ugy egymás iránt, mint az érdeküket igazán szíven viselő vezetők iránt és inkább hisz azoknak, a kik nagy rábeszélő tehetséggel megáldva, őket rendesen kizsákmányolják. Ezen az állapoton segíteni minden hazafias érzelmű magyar embernek kötelessége, mert csak így érhető el az, hogy a magyar termőföld az eddigénél legalább is mégegyszer annyi termést hozzon, a mi által az ország nemcsak anyagilag gazdagabbá, de ebből kifolyólag erkölcsi és szellemi tekintetben is fejlettebb lenne.

Ezen cél elérésére a leghathatósabb eszköz a gazdák szövetkezése, vagy más szóval a gazdák összeállása arra nézve, hogy érdekeiket minden idegen elem befolyásától menten, egyedül mozdítsák elő, mert így ha azon üzlet, a melyre szövetkeztek, hasznot hoz, a haszon közöttük marad és nem megy idegen részvényesek kezébe.

Ma már felesleges a szövetkezetek rendkívüli előnyeit hosszasan fejtegetni és nincs szükségük nagyobb dieséretre, mert a hol csak szövetkezetek létesültek, ugy a külföldön, mint hazánkban, azok mindenütt fényesen igazolták a hozzájuk fűzött reményeket.

Fel hát gazdatársaim! szövetkezzetek minden habozás nélkül és meglátjátok a hasznot, a melyet elfogtok érni!

Nem czélunk jelenleg mindazon szövet-

kezeteket elősorolni, a melyek a gazdákra előnyösek lennének; csupán figyelmüket az eddig ugyszólván parlagon heverő állatbiztosításra hívjuk fel, a melyet szintén szövetkezés útján létesíthetünk. Nagy tekintélyű, gazdag, önzetlen hazafiak belátván az állatbiztosítás rendkívüli hasznát a gazdaközönségre, összeállottak és megalapították Budapesten „A magyar kölesönös állatbiztosító társaság mint szövetkezet”-et oly czélből, hogy az a vidéki szövetkezetek központját képezze.

Gondoljátok el, hogyha Magyarország minden községében létesülni fog a fenti társaság kötelékébe tartozó állatbiztosítási szövetkezet, mily hatalmas intézménnyé fog az idővel fejlődni és mily haszna lesz abból az állattartó gazdaközönségnek.

Nem akarunk senkit rábeszélni, hogy szövetkezzék, de kötelességünk annyit mondani, hogy az állatbiztosítási díjak aránylag oly esélyek, hogy majdnem minden gazdának kötelessége lenne saját érdekében állatjait biztosítani, mert így ha állatjában kár esnék, annak egész értékét nem veszíti el.

Felvilágosításul még csak azt jegyezzük meg, hogy az országban már eddig is az előrelátóbb gazda állatjait tüzeset ellen rendszeren biztosítani szokta, de kárpótlást nagyon természetesen csak akkor kap, ha állatja tűz által pusztul el, holott ha az ott fizetett díjat az állatbiztosításnak fizetné, kárpótlást nemesak tűz esetén, hanem minden egyéb balesetben is kapna, a mi — azt hisszük — még akkor is előnyösebb, ha talán az utóbbi biztosítási díj valamivel többre is menne. Továbbá nem megvetendő előnye az állatbiztosításnak az is, hogy a gazda a biztosított állatra kölesönt is kaphat, ha a hitelezőnek a marhalevelet és biztosítási-kötvényt átadja és így ha megszorul, nem kénytelen jótállásért másoknak könyörögni, vagy a kölesönt birtokára betábláztatni.

Az állatbiztosítási ügyben bővebb felvilágosítást bárkinek szívesen adok.

Kelt Tinnyén, 1900. évi márczius hó 2-án.

Hoblik Aladár
földbirtokos.

Vasárnapi levél.

Annyiszor követtük az utóbbi időben szédítő keringő lépésben a nőket, mikor mulattak, mikor vigak voltak, hogy illik már egyszer higgadt, nyugodt lépésben kísérnünk őket, komolyságuk közepette. Mig virág és táncz kell nekik, amikor vigak, emancipálódni akarnak, a mikor komolyak.

A megváltozott élet viszonyok, melyek kifolyásaképpen a házasságok száma évről-évre esökken, szükségét teremtették meg annak, hogy a nők is kenyérkereseti forrás után nézzenek. Ebből a szempontból itélve teljesen jogosult a nő emancipáció kérdése — de nem jogosult akkor, ha a nők azért szállnak sikra érte, mert annak tudatára ébredtek, hogy nekik is a férfiakéval egyenértékű képességeik vannak, melyeket érvényesíteni kell. A nőt hivatása a család körébe szöli. Ha a sors mostohasága nem nyújt neki reményt a családi élet boldogsága iránt, ám hadd lépjen az élet harcászai sorába. Nem kiesínylem a nők képességeit, sőt — hogy példával éljek — itt Budafok egy hivatalában is döntő bizonyítékát látom annak, hogy képességre, szorgalomra nézve a nők a férfiakkal versenyképesek, — igaz, hogy nem minden téren. Nézzük csak az orvosi pályát, melyet az utóbbi időben a nők oly nagyon felkarolnak: Az orvosi gyógyító eszközök egyik leghatalmasabbja: a suggestió. A suggestiónak alapköve a feltétlen bizalom. Mindenki, ki valaha beteg volt, tudja, hogy az orvos a pusztá megjelenésével már könnyit a bajon. A beteg lidércnyomása, ideges félelme szűnik, mihelyt közelébe lép a higgadt, józan orvos, mert ez a legnagyobb fájdalom és a legszörnyűbb sebek láttára is higgadtan marad a férfi szó nélkül is el tudja hitetni vele, hogy neki sincs mitől megijednie.

De a nőt mint gyengébb félt tanultunk ismerni mindannyian. A sors a féfit rendelte ki számára védelmezőül, és minél férfiasabb valaki, tapasztalni fogja, hogy annál többen fognak a védelmére pályázni. Akkor tehát, mikor a bajtól megijesztett beteg ágyához egy

nő orvos, egy nő közeledik, kiben nem a védelmezőt, hanem a védelemre szoruló látja megtestesülve, nem nyugodhatik meg, mert a félt, a gyengét, csak az erős, ki maga nem fél, tudja megnyugtani. Az erős és gyenge nem között lévő éles határ, mely eddig fenállott, igaz, a nőemancipációval tűnedezni kezd. Az egy hivatalban, ugyanabban a munkaközben dolgozó férfi és nő annyira megszokják egymást, hogy az udvariasság formái is meg vannak támadva immár. Vita tárgya lett, a főnök köszöntése a kisasszony alkalm. zottat, vagy viszont a villamos vasuton az immár nem oly gyenge, a harezből ép úgy részt kívánó nőnek kínáljuk-e helyünket vagy sem?

Ebben a kérdésben a tenni valókat, azt hiszem, a jó és nemes érzés sugallja mindenkinek.

Feltétlen tisztelet illeti a nőket mindenképpen, még akkor is, ha a nőemancipáció kérdésében hadi lábbon állunk velük. Nem kifogásoljuk különben, ha érvényesülni akarnak az élet harcmezéjén akkor, mikor a megélhetés kényszere sodorja őket oda. De ne tullozzák a dolgot, ne akarják kiterőszakolni a közélet terén az egyenlő jogokat. Addig van a nőknek kiváltságos helyzetük, míg ninesenek egyenlő jogaik.

Mint a férfi sziv királynői, mint a családi tűzhely védőszentjei ami tiszteletünk és imádásunk tárgyai.

dr.

Szerkesztői üzenetek:

„Orvvadász” Tilosban vadászni veszélyes.

K. K. F. Helyben. Czikke hely szüke miatt kimaradt, de a jövő számunkban foglalkozni fogunk vele.

Virág Sándor

műkertész.

Budafok, (Handl-féle ház) 814. szám.

Elvállal, menyasszonyi és báli csokrok izléses elkészítését, valamint alkalmi és gyászkoszorúk pontos szállítását.

Diszoklevél:

Lisabon 1890.

Bordeaux 1896.

Páris 1896.

Franczia pezsgőbor gyárosok

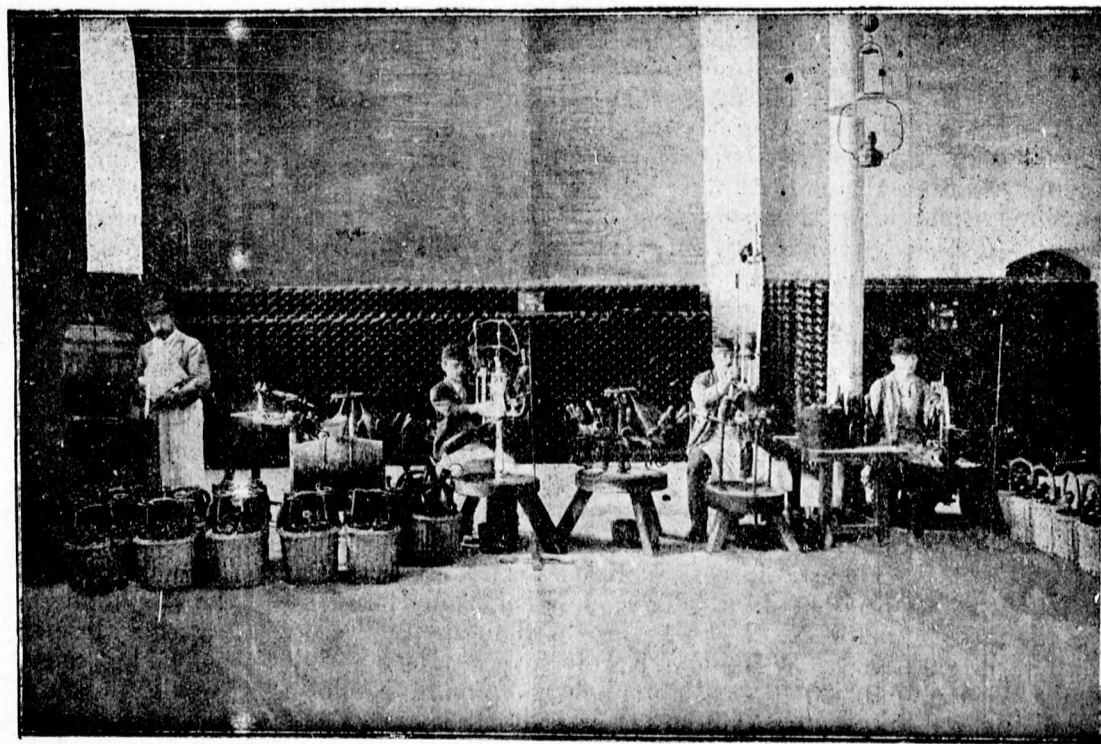
FRANÇOIS LAJOS és Tsa

császári és királyi udvari szállítók

BUDAFOK (PROMONTOR.)

Aranyérmek
elsőrangú kitüntetések:

Páris, Nizza, Temesvár,
Antwerpen, Budapest,
Marseille, Brüssel, Bécs.

A pezsgőbor likőrözése.

Kiadja Leopold és Frank könyvnyomdája Budafokon.